

Vinohrad

SPOLUPRÁCE ČESKÝCH KNĚŽÍ

Řada XXIX, číslo 1

Řím v adventu 1984

"Byl jsem zklamán..."

(Jaroslav Seifert, Všechny krásy světa)

"Do nové, právě otevřené budovy žižkovského gymnasia v Libušině ulici, která byla již téměř na rozhraní Žižkova a Vinohrad, vstoupil jsem poprvé jako primán. (...) Ulici už dávno přejmenovali na ulici Kubelíkovu a klasické gymnázium je zrušeno. Řekl bych na mou věru, že je to škoda... (...)

V prvních třídách patřil jsem k dobrým žákům. Později nikoli. Latinu jsem miloval a vynikal jsem v náboženství.

V sekundě při hodině náboženství ukázal na mě katecheta Š., a protože nám onikal, povídá: "Zítra se u mě zastaví ve sborovně." Stal jsem se ministrantem. Malým, hodným ministrantem. Gymnasiální kapli jsme měli v tělocvičně. Zpočátku bylo to pro mě téměř nesnesitelné, ale pak jsem si zvykl. Ministrovával jsem s nadšením, i když jsem

směl ministrovat jen všedního dne a byli jsme s katechetou v prázdné tělocvičně sami. (...)

Současně však s touto příhodou počal mě skličovat stereotyp mého života. Aspoň mé služby Bohu a panu katechetovi.

Obratnost a macha, s jakými kněz denně proklouzával tajemstvím bohoslužebného úkonu, ačkoliv jsme o něm v hodině náboženství musili hovořit nadnesenými, vznešenými slovy, se mi nelíbily. Znal jsem již každé jeho gesto i každý krok naprosto přesně a dopodrobna. To pozvání mě děsilo. Všechno bylo chladné, nepřesvědčivé, profesionální: kleče před oltářem a odpovídaje na modlitbu modlitbou, zpozoroval jsem, že ten, komu odpovídám, nevěří tomu, co říká. Bil jsem se pokorně v prsa a má ministrantská dušička se vzpouzela přetváře, kterou jsem zaznamenával vedle sebe. Tak se stalo, že i má vroucnost se pomalu a bezděky vytrácela. Nebylo nikoho, kdo by ji mohl zachránit.

V takových chvílích, které byly spíš smutné, rád jsem si vzpomínal, jak to bylo pěkné, když jsme v prosinci s maminkou chodívali časně zrána zmrzlými žižkovskými ulicemi k sv. Prokopu. (...)

A teď, když před oltářem odříkávám konfiteor a říkám jej zbožně, jen trochu pomaleji, obrátí se na mě katecheta stojící vedle: "Aby mi tu snad neusnul!" Ne, tady nebylo něco v pořádku. A opravdu nebylo. Ze srdce, které se mi chvělo pod polorozepjatou košilí, kde mi chyběl knoflík, protože matka mi je nestačila přišívat, počala se vytrácet naivní dětská zbožnost. A s ní i chlapecká víra. Nabízely se však pochybovačnost i pohoršení. Byl jsem zklamán."

(Vydání Index 1981, str. 18–22)

Drazí bratři,

Přijměte toto číslo Vincula jako osobní dopis, na víc dnes nestačím. Oficiální text příkládám konečně ve formě Pastýřského listu k jubilejnímu roku svatometodějskému. Naložte s ním podle svého uvážení, jako s tím minulým: mám dojem, že došel dost velkého rozšíření.

První rubrika by měla znít Mezi námi. V ní chci nejdříve vyjádřit naši soustrast Otcům jesuitům, kteří ztratili dva ze svých vousatých spolubratří (vousatých, protože byli východního ritu): P. Olšra a P. Horáčka. Většina z nás je poznala už jako starší muže, ale představte si tu jiskru nadšení, s kterou se v mládí rozhodli pro apoštolát na obrácení Ruska. P. Horáček to sovětské Rusko opravdu projezdil a octl se ve všech možných koncentracích komunistických i nacistických, jak přecházela fronta. V Římě byl jedním z prvních, kteří organisovali pomoc našim uprchlíkům na začátku padesátých let. Byl i rektorem Rusika. Škoda, že mu vleklá nemoc, kterou si zřejmě přivezl z vězení, brala pozvolna sílu a odsuzovala ho k stále větší únavě. Patera Olšra jsem vídal častěji než P. Horáčka, ale znal jsem ho méně, byl příliš profesorský. Zemřel 3. července, P. Horáček šel za ním 9. listopadu. Kéž jim dá Pán radost z obrácení Ruska, kterému chtěli sloužit na zemi a které už nazírají na věčnosti.

Slovenský biblista Zeman, kterého zná moje generace z Nepomucena, mi poslal smuteční oznámení z Nicoletu v Kanadě o smrti dp. Bohuslava Beneše, narozeného r. 1914 v budějovické diecési. Na kněze byl vysvěcen r. 1946, pět let nato už byl v Nicolet, kde působil nejdříve při katedrále,

pak jako kaplan různých kongregací sestřiček. Zemřel 22. února 1984 na srdeční mrtvici. I na něho vzpomeneme při svaté oběti.

Teď by měla přijít jubilea, a s těmi mám nejvíce trápení, jistě na nějaké zapomenu. Podle mých záznamů měl Otec Janíček 65 let, P. Hrubý a já 60, Mons. Polc a P. Blažej Müller 55 (P. Blažej je k tomu ještě 35 let salesiánem a 20 let knězem), Otcové Holas, Pazderka a Skalický oslavili padesátku a nějaké ty narozeniny měli zřejmě i ostatní. Luboš Šourek je už 10 let jáhnem kolínské arcidiecése. Protože zřejmě stárnem, modlím se, aby nás Pán Bůh při zdravém rozumu zachovati ráčil, a těm, jejichž jména jsem neuvedl (před rokem jsem třeba zapomněl na stříbrné kněžské jubileum P. Zdenka Čížkovského v Jižní Africe), gratuluji zcela zvlášť. Modlíme se samozřejmě i za sestřičky, ale u nich o stárnutí nelze mluvit, protože je skrývají pod šlejířem. Tak to na ně neřeknu.

Jinak největší událostí byla beze sporu návštěva Svatého Otce v Nepomucenu, kdo tam nebyl, má čeho litovat. Pěkné bratrské společenství jsme zažili také v Brixenu na kněžských exerciciích. Rozhodli jsme se je dělat každý rok. Protože ale letos máme léto dost zaplněné metodějským putováním do Ellwangen a Říma, prosím, aby kdo má zájem, mi co nejdříve sdělil přibližné datum, které by se mu hodilo. Ostatní pak rozhodnem.

Z Paříže nám odvolali P. Petra Koláře, který nyní pracuje v mezinárodní sekci Vatikánského rozhlasu, tč. tam tedy namáme nikoho. P. Jiřího Louna poslal stockholmský biskup (nevím, jakým právem) do Říma na studie. Ale o tom někdy příště.

S přáním radostných vánoc Vám žehná Váš

+ Jaroslav